

Rohkem kui kaks küsimust ehk Värskendagem tutvust!

Fotod: Kai Kannistu

Karksi valla volikogu esimees Siret Vene, kas kandideerides kohalikel valimistel oskate ette näha, et olete mõne aja pärast sellises rollis?

Kindlasti mitte. Kuivõrd kandideerisin esmakordselt, siis ei julgenud loota, et kohe volikokku pääsen. Minu kandidatuuri esitamine volikogu esimehe ametikohale tuli loomulikult veelgi suurema üllatusena.

Paar istungit on peetud. Kas võib öelda, et esimene maitse on käes ja kui, siis milline see on?

Tänaseks on toimunud kolm istungit. Kuivõrd iga uus asi on esialgu hirmutav – vähemalt mulle küll – siis läksin esimesele istungile vastu kõhdestundega. Aga see on vist ka loomulik?

On hea meel, et saan kaasa rääkida koduvalla tegemistes. Õpetajana selgitan õpilastele pidevalt, kui oluline on olla aktiivne ühiskonnakodanik. Siiani kõlas see mõnevõrra silmakirjalikult. Ehkki vähemalt kümme aastat on räägitud sellest, et poliitikas peaks olema rohkem naisi, näitab statistika õrnema soo – vabandan poliitilise ebakorrektsuse pärast – leiget huvi asja vastu. Kas naisel, liiatigi blondil, võib poliitikas raskem olla või on

sugu mõnikord ka eeliseks? Miks?

Arge nii küll küsige! Niikaua, kui ajakirjanduses kõlavad justkui vastandid „naispoliitik“ ja „poliitik“, „õpetaja“ ja „meesõpetaja“, püüvadki stereotüübid ja ühe või teise soo esindajal on kergem/raskem.

Meie ühiskonnas kindlasti on sugu teinekord takistuseks või annab eeliseid, aga õnneks ei ole ma seda omal nahal kogenud.

Et ajakirjandus peabki olema pisut provotseeriv, siis eelnevast johtuvalt küsin, et kas meessoost õpetajate vähesus on Eesti koolides probleemiks?

Põhimõte jääb samaks, mis eelmises vastuses: sugu iseenest ei tee inimest ametialaselt heaks. Naistel võib olla rohkem empaatiavõimet, kuid meestel on jällegi teised tugevused. Muidugi oleks parem, kui mehi oleks meie koolides rohkem. Kordan siiski, et sugu ei tee kedagi ei paremaks ega halvemaks. Olete siin üles kasvanud ja koolis käinud. Kas kohalik päritolu tuleb pigem kasuks või teeb see hoopis autoriteedi saavutamise raskemaks, sest eakam elanikkond mäletab, et „alles ta oli pisike kut püksinõõp ja läks vuta-vuta kabelimäest üles“?

See Siret, kes 14 aastat tagasi siin gümnaasiumi lõpetas, oli ka hoopis teine inimene – tumedapäine, pisike, vaikne ja väga uje. Ma arvan, et teda ei mäletata.

See oli vist Jessenin, kes kunagi lausus, et näha suurt, on vaja distantsi. Usun, et ajutine eemalolek Karksi – õppides Tartus ja Saksamaal, töötades Võrumaal – on andnud oskuse näha asju niiõelda kõrvalt. Samas jälle tänu kohalikule päritolule tean siinseid olusid ja inimesi.

Kuidas suudate end jaotada mahukate kohustuste vahel koolis ja vallamajas?

Tahan loota, et edukalt. Mulle meeldib, kui on palju tegemisi. Suudan end siis paremini organiseerida.

Mõnevõrra annab oma kahte rolli ka ühendada. Näiteks volikogu liikmetele pakutavad koolitused tulevad kasuks töös õpetajana ja vastupidi.

Ette valmistades isadepäeva kõnet, sain palju häid mõtteid oma suurepäraselt klassilt, kuidas defineerida mõistet „hea isa“.

Ja täna tabasin end põhikooli klassi distsiplineerides lauselt: „Ainult kaks küsimust palun!“



Kui Arvo Maling valiti Karksi vallavanemaks juba mitmendat korda, siis volikogu esimeheks tõusis uue tegijana Siret Vene.



Millised Teie kogemused ja isikuseomadused uues rollis kõige enam kasuks tulevad ja millised võivad takistuseks saada?

Olen kohusetundlik ja põhjalik. Ja nagu mu vastustestki ehk kõlama on jäänud, suhteliselt napisõnaline. Kasuks tuleb kindlasti töö ühiskonnaõpetuse õpetaja-

na, kuivõrd olen selles rollis end pidevalt olnud sunnitud kursis hoidma ühiskonnaelus toimuvaga, lugema seadusi ja määrusi. Takistuseks saada? Sellele peavad paraku vastama teised. Esegi algaja poliitik teab, et enda puudustele tähelepanu juhtimine pole kunagi hea mõte.

Küsitles **Katrin Johanson**

Ansambli Tuulepuu ilmus uus plaat

Foto: Jaan Pääsuke



Ansambli Tuulepuu plaat sobib imehästi jõuluvana kingikotti.

Ansambli Tuulepuu täitus 10. oktoobril 2013 kuus aastat. Paljud liikmetest on juba gümnaasiumi lõpetanud, kevadel teevad seda veel neli viimast liiget. Sellele vaatamata andis ansambel oktoobri keskel välja oma teise albumi „Õdak tulõ vasta ööda“. Enamus plaadi lugudest pärineb Lõuna-Eestist, ka bändi enda kodukohast Karksi-Nuiast. Kõlapildist rääkides on raske leida bändile konkreetset žanri, kõige õigem on ilmselt öelda, et tegu on etnorokiga. Ansambel on oma helisaundi moderniseerinud nii, et vanad regilaulud kõlavad nagu uues, kaasaegses, ka noortele mõistetavas helikeeles.

Kuigi ansambel on suhteliselt noor, on selle liikmed väga toimekad – seljataga on üle 60 esinemise nii meil kui piiri taga (Lätis, Soomes, Rootsis). On esinetud ka kõikidel suurematel folgi-festivalidel Eestis: I Mulgi peol, Viljandi, Viru, Hiiumaa ja Märjamaa folgil, Võru Uma peol, Setomaal Ostrova festivalil.

Mooste arranjeeringute festivalil on kaks korda saadud patrooni preemia ja ühe korra Pärilusemuusika Aida preemia (2013). 2009. aasta lõpus ilmus Tuulepuul debüütplaad „Laia taevailua sinal“.

2012. aasta juulikuus toimunud Karksi Ordulinnuse päevade ja Kodukandipäevade tarbeks kokku pandud Tuule-

puu laiendatud koosseisust kasvas välja aga ajapikku uus koosseis, kuhu kuuluvad lisaks veel Jan Viileberg (Vägilased), Kristo Joosep (Nikn'Suns, Kihnu Poisid) ja Marju Varblane (Oort). Samuti annab plaadile oma vokaalse panuse tuntud lavanägu Üllar Saaremäe. Plaadil teeb ansambel ka ühe muusikalise kummarduse laulik Tõnu Tepandile!

Tuulepuu üheks väga oluliseks väärtuseks on sõprustunne – bändi liikmete näol on tegu heade sõpradega, kellel jätkub üksteise jaoks aega ka peale ansambliproovi!

Plaadi ilmumist toetasid: Helmetal, Karksi vald, AS Iivakivi, Rahvakultuu-

Tuulepuu esines Moostes

9. novembril toimus Põlvamaal Mooste folgikoja konkursi Päriluse Päitsed lõppkontsert. Kontserdil esines üle 300 rahvatantsija ja 11 bändi ning elava muusika saatel tuli esitamisele 24 uut tantsuseadet, mis baseerusid konkursi jaoks loodud rahvamuusikaseadetel. Ka Tuulepuu oli enda repertuaarist esitanud konkursile kaks lugulaulu: „Vasta ööda“ ja „Hällilaul“, millest viimasele loodi lausa viis tantsuseadet. Tuulepuu jaoks tegi õhtu põnevaks see, et pidime palju kordi esitama „Hällilaulu“ – heliproovis viis ning kontserdil sama palju kordi. Pärast seda said kõik bändiliikmed südamerahuga öelda: „Nüüd on see lugu küll meil selge!“ Tundus, et rahvale ning žüriile meeldis, mis nad kontserdil nägid ja kuulsid, sest meid autasustati 100-eurose eripreemiaga. Nimelt tehti meie „Hällilaulule“ kõiki-kõiki konkursil osalenud lugudest kõige rohkem tantsuseadeid.

I koha saavutas koreograaf Ave Lääne tants „Unele kiigutades“, esitajad Jõgevahe Pere naisrühm ja Jõgeva Muusikakooli lasterühm Pärilid, muusika Tuulepuu „Hällilaul“.

Kärt Leppik
Tuulepuu solist

ri keskus ja inimesed läbi „Hooandja“. Karksi-Nuias saab plaati kultuurikeskusest ja muusikakoolist.

Tuulepuus muusitseerivad Kärt Leppik (laul), Siret Suigusaar (kromaatilise kannel), Kaari Talvet (kromaatilise kannel), Birgit Viru (torupill, plokkflööt), Katri Mets (viilul), Klaid Melnikov (bass), Margus Põldsepp (laul, kitarr, löötsad), Jan Viileberg (soolokitarr), Marju Varblane (torupill, viilul, laul) ja Kristo Joosep (trummid). Plaadil teevad kaasa: Kaido Kadaja (kitarr) ja Üllar Saaremäe (laul).

Margus Põldsepp
ansambli juht

Vallavalitsus ootab ettepanekuid spordi- ja kultuuripreemiate ning aasta noore preemia määramiseks

Vallavalitsus ootab 30. detsembriks 2013. a põhjendatud taotlusi kandidaatide kohta Karksi valla poolt jagatavate spordi- ja kultuuripreemiate ning aasta noore preemia määramiseks. Preemiaga tunnustab kohalik omavalitsus isikute tegevust vastava ala edendamisel või nende edusame kalendriaasta jooksul.

Ettepanekuid kandidaatide kohta võivad teha kõik Karksi vallas elavad inimesed ning tegutsevad firmad ja ühendused. Põhjendatud taotlused edastab vallavalitsus volikogu vastavale komisjonile. Otsuse preemiade määramise kohta teeb vallavalitsus komisjonide ettepanekute alusel. Sobivate kandidaatide puudumisel võib vallavalitsus jätta preemiad välja andmata.

Vallavalitsus ootab aukodaniku kandidaate 10. detsembriks

Vallavalitsus ootab ettepanekuid valla aukodaniku ja teenetemärgi kavaleri kandidaatide esitamiseks 10. detsembriks 2013. a.

Avaldus peab sisaldama esitatava isiku eluloolisi andmeid ning põhjendust (lühikest teene kirjeldust), miks ta võiks kanda valla aukodaniku nimetust või saada teenetemärgi kavaleriks.

Ettepanekuid võivad teha kõik füüsilised ja juriidilised isikud (valalakodanikud, ühendused ja organisatsioonid jne), kes saavad isiku kohta esitada ainult ühe taotluse, kas aukodaniku või teenetemärgi kavaleri kandidaadiks.

KARKSI VALLAVOLIKOGUS

29. oktoobri istungil

Võtsid osa: Kerti Einstein, Monika Erreline, Liidia Klaas, Kati Kuusk, Leo Liiber, Heino Luik, Arvo Maling, Ain Peensoo, Anu Rebane, Enn Sarv, Raimo Sarv, Tarmo Simson, Andi Sõmmer, Kert Varik, Siret Vene.

- Karksi Vallavolikogu esimeheks valiti Siret Vene ja aseesimeheks Tarmo Simson.

6. novembri istungil

Võtsid osa: Kerti Einstein, Monika Erreline, Liidia Klaas, Kati Kuusk, Leo Liiber, Heino Luik, Arvo Maling, Ain Peensoo, Enn Sarv, Raimo Sarv, Tarmo Simson, Andi Sõmmer, Kert Varik, Siret Vene.

Puudus: Anu Rebane.

- Moodustati järgmised vallavolikogu alatised komisjonid: revisjonikomisjon, ettevõtlus- ja arengukomisjon, haridus- ja noorsootöökomisjon, sotsiaal- ja tervishoiukomisjon, korrakaitse- ja keskkonnakomisjon, kultuurikomisjon, spordikomisjon.

- Valiti salajasel hääletamisel revisjonikomisjoni esimeheks Leo Liiber ning liikmeteks Ain Peensoo ja Tarmo Simson, haridus- ja noorsootöökomisjoni esimeheks Kati Kuusk, sotsiaal- ja tervishoiukomisjoni esimeheks Liidia Klaas, korrakaitse- ja keskkonnakomisjoni esimeheks Heino Luik, kultuurikomisjoni esimeheks Monika Erreline ning spordikomisjoni esimeheks Andi Sõmmer.

- Kehtestati vallavolikogu tööst osavõtu eest tasu suuruse ja maksmise kord.

- Otsustati maksta ametist vabastatud Karksi Vallavolikogu esimehele Leo Liiberile preemiat 900 eurot tehtud töö eest volikogu juhtimisel.

- Valiti salajasel hääletamisel Karksi vallavanemaks Arvo Maling ja määrati tema ametipalgaks 1700 eurot kuus.
- Kinnitati vallavalitsus 5-liikmelisena: vallavanem ja 4 mittepalgalist liiget. Vallavalitsuse liikmeteks vallavanema volituste ajaks kinnitati: Arvo Maling – valla eelarve ja ettevõtluse valdkond, Katrin Kivistik – hariduse, huvihariduse ja noorsootöö valdkond, Are Jänes – vallamajanduse ja keskkonnakaitse

valdkond, Alli Laande – kultuuri ja vabaaja valdkond, Taimo Tugi – sotsiaalse kaitse korralduse ja turvalisuse valdkond.

- Otsustati Karksi Vallavalitsuse mittepalgalistele liikmetele maksta hüvitist vallavalitsuse tööst osavõtu ja vallavalitsuse ülesannete täitmisel tehtud kulutuste eest.
- Nimetati Kati Kuusk August Kitzbergi nimelise Gümnaasiumi hoolekogusse volikogu esindajana.

21. novembri istungil

Võtsid osa: Kerti Einstein, Monika Erreline, Jüri Kert, Liidia Klaas, Kati Kuusk, Leo Liiber, Heino Luik, Ain Peensoo, Anu Rebane, Enn Sarv, Tarmo Simson, Andi Sõmmer, Kert Varik, Siret Vene ja vallavanem Arvo Maling. Puudus: Raimo Sarv.

- Ettevõtlus- ja arengukomisjoni esimeheks valiti Jüri Kert.
- Kinnitati vallavolikogu alatiste komisjonide koosseisud järgmiselt:

ettevõtlus- ja arengukomisjon – Jüri Kert, Toivo Kõss, Ain Peensoo, Arne Tae, Andre Aavastik;
haridus- ja noorsootöökomisjon – Kati Kuusk, Rein Schihalejev, Andi Sõmmer, Siret Vene, Priit Oks;
korrakaitse- ja keskkonnakomisjon – Heino Luik, Tiia Kukk, Andi Roggenbaum, Katrin Sepp, Siim Siig, Tarmo Tõnisson, Pee-ter Uisk;
kultuurikomisjon – Monika Erreline, Margus Põldsepp, Priit Oks, Mairi Reinsalu, Katrin Johanson, Kai Kannistu, Leili Nael, Anneli Anijärv, Kerti Einstein;
sotsiaal- ja tervishoiukomisjon – Liidia Klaas, Monika Erreline, Laine Ikonen, Raissa Lepik, Hillevi-Kärt Muska, Aino Rahnel, Aili Roosmäe, Viivika Sarv, Katrin Veevo;
spordikomisjon – Andi Sõmmer, Jaak Israel, Anti Kala, Kaupo Kuhlap, Kalli Laprik, Indrek Lepik, Leo Liiber, Taimo Tugi, Kert Varik, Kerti Einstein.

- Nimetati Viljandimaa Omavalitsuste Liidu vanemate kogu liikmeks Karksi Vallavolikogu esindajana Siret Vene ja asendajaks Tarmo Simson ning Karksi Vallavalitsuse esindajana Arvo Maling ja asendajaks Katrin Kivistik.
- Määrati majanduslike huvide deklaratsioonide väikeetevõtlust, luues võimalused saada asjakohast nõustamist ja teavet.

de hoidjaks vallavolikogu revisjonikomisjon.

- Tunnistati peremehetuks Karksi vallas Karksi-Nuias asuv parkla koha-aadressiga Pärnu mnt 8d.
- Otsustati taotleda munitsipaalomandisse Karksi vallale kuuluva parkl koha-aadressiga Pärnu mnt 8d, Karksi-Nuia, teenindusmaa suurusega 542 m², sihtotstarbega transpordimaa.
- Otsustati suurendada Karksi Vallavolikogu 17. juuli 2013 otsusega nr 194 otsustatud garantiid valla osalemiseks Hajaasustuse programmis 2800 euro võrra.
- Nõustuti OÜ Selge Talu sooviga omandada Tuhalaane külas Veske kinnistu suurusega 36,16 ha.
- Arutati I lugemisel Karksi valla 2013. aasta III lisaeelarve eelnõud ja Karksi valla põhimääruse muudatusi.

KARKSI VALLAVALITSUSES

11. novembri istungil

Võtsid osa: Are Jänes, Katrin Kivistik, Alli Laande, Arvo Maling, Taimo Tugi ja vallasekretär Inge Dobrus.

- Karksi Vallavalitsus tegutsedes aktsiaseltsi Iivakivi üldkoosolekuna otsustas suurendada aktsiaseltsi Iivakivi aktsiakapitali 561 280 euroni, lastes välja 400 uut 320 euro nimiväärtusega nimelist aktsiat Karksi vallale 128 000 euro suures summas. • Tunnistati kehtetuks Karksi Vallavalitsuse 22. aprilli 2013. a korraldus nr 147 „Aktsiaseltsi Iivakivi aktsiakapitali suurendamine“.
- Väljastati ehitusluba rajatise Nuia ala-jaama kaabelliinid rajamiseks Kõvaküla külas.
- Anti välja kasutusluba rekonstrueeritud hüdroagregaatide tsehhile Ettevõtluse tn 1 kinnistul Karksi-Nuias ja rajatud tiigile Vana-Virite kinnistul Sudiste külas.
- Anti nõusolek Karksi Vallahooldusele Polli külas Polli pargi katastriüksusel 3 jalaka, 2 kuuse ja 1 nulu mahavõtmiseks ning murdunud pärna ja tamme haru likvideerimiseks ning Rain Ruus-väljale Polli külas Pargi katastriüksusel 1 jalaka mahavõtmiseks.
- Lubati kasutada ühist jäätmemahutit kuni 31. augustini 2016. a jäätmevaldajatel Silver Kanguril ja Kalju Kanguril,

jäätmemahuti asukoht Vana-Kaali kinnistul Oti külas.

- Otsustati erastada maa ostueesõigusega Rein Lillele koha-aadressiga Oruääre Leeli küla, suurusega 15 153 m², sihtotstarbega elamumaa.
- Otsustati erastada maa ostueesõigusega Rein Lillele ja Olev Vekverthile koha-aadressiga Pumbamaja Leeli küla, suurusega 395 m², sihtotstarbega tootmismaa.
- Määrati korteriomandi seadmise teel erastamiseks ja Puiestee katastriüksuse moodustamiseks teenindusmaa suurusks 11 374 m². Erastatava maa sihtotstarve on elamumaa ja maksustamishind vastavalt maa maksustamishinna aktile 566 eurot. Erastatava katastriüksuse koha-aadress on Leeli küla, Puiestee. Puiestee elamuomanikel kuulub tasumisele oma korteriomandi esemeks oleva maa mõttelise osa eest järgmiselt: 501/1854 osa Olev Vekverht 153,00 eurot, 499/1854 osa Vilma Artla 152,00 eurot, 485/1854 osa Rein Lill 148,00 eurot, 369/1854 osa Maret Eb-rok 113,00 eurot.
- Määrati Karksi-Nuias Pärnu mnt 8d parkla teenindamiseks maa suuruseks 542 m² ja koha-aadressiks Pärnu mnt 8d Karksi-Nuia, sihtotstarbeks transpordimaa.
- Eraldati reservfondist Lilli Külamajale 1620 eurot kütte täiendavaks ostuks, muu elamu- ja kommunaalmajanduse tegevusele 2000 eurot Võidu 5-12 korteri remondiks seoses üürniku vahetumisega ja Karksi-Nuia Muusikakooli Sihtasutusele toetust 223 eurot Karksi-Nuia Muusikakooli peamaja ja hoovimaja kindlustamiseks.
- Täiendada Karksi Vallavalitsuse 20. septembri 2011 korraldust nr 461 „Karksi-Nuia Muusikakooli õppetasude kehtestamine“ järgmise tekstiga: 1.4. lisa-aasta 11 eurot kuus.
- Anti tööandja eluruumina üürile August Kitzbergi nimelise Gümnaasiumi õpetajale Mikk Mihkel Arrole munitsipaalelu-ruum Võidu 5-12, Karksi-Nuias üldpinaga 54,7 m², mis koosneb kahest toast, köögist, esikust, WCst ja vannitoast.
- Arvati August Kitzbergi nimelise Gümnaasiumi hoolekogu koosseisut välja õpilasomavalitsuse esindaja Kätlyn Jürisaar ja lapsevanem Maimu Sarapuu ning kinnitati hoolekogu liikmeteks 2013/2014. õppeaastaks õpilas-

omavalitsuse esindajana Mikk Kask ja lapsevanem Urmas Villbach.

- Nimetati Karksi-Nuia Lasteaia hoolekogusse Karksi Vallavalitsuse esindajana 2013/2014. õppeaastaks Taimo Tugi.
- Arutati I lugemisel Karksi valla 2014. aasta eelarve eelnõud.

18. novembri istungil

Võtsid osa: Are Jänes, Katrin Kivistik, Arvo Maling, Taimo Tugi ja vallasekretär Inge Dobrus. Puudus Alli Laande. • Moodustati aastainventuuride läbiviimiseks Karksi Vallavalitsuses ja vallavalitsuse hallatavates asutustes komisjon järgmises koosseisus: esimees Alli Laande ning liikmed Eha Vene ja Tõnis Laurik. Aastainventuurid otsustati läbi viia 9. detsembrist 20. detsembrini 2013. a.

- Määrati toimetulekutoetus 21 taotlejale kokku summas 2735,60 eurot ja ühekordne sotsiaaltoetus 9 abivajajale kokku summas 985 eurot. Lasteaia toidutoetus määrati 11 ja õppekäigu toetus 4 lapsele. Vajadusepõhine peretoetus määrati 17 isikule. • Huvitegevuse toetus määrati 1 õppurile.

- Eraldati Karksi Kultuuriseltsile 280 eurot projekti „Kogukonna areng“ kodanikupäeva konverentsi läbiviimiseks.
- Anti nõusolek Kuldar Mägile Polli külas Tammemäe katastriüksusel ühe tamme mahavõtmiseks.
- Määrati Lilli külas Suuresilma Hansu kinnistu jagamisel moodustunud katastriüksustele koha-aadressid ja sihtotstarbed järgmiselt: Suuresilma-Hansu, pindala 23,78 ha, sihtotstarve maatulundusmaa; Väikesilma-Hansu, pindala 11,63 ha, sihtotstarve maatulundusmaa; Väikehansu, pindala 4,24 ha, sihtotstarve maatulundusmaa.
- Määrati projekteerimistingimused Põllu tn 15 kinnistul Karksi-Nuias üksikelamu rekonstrueerimisprojekti koostamiseks.
- Muudeti Karksi valla 2013. aasta eelarvet ja lisati sihtotstarbeliste eraldistena eelarvesse 19 414 eurot ning suurendati 2013. aasta eelarve tulusid ja kulusid 19 414 euro võrra.
- Arutati I lugemisel Karksi valla 2013. aasta III lisaeelarve eelnõud ja Karksi valla põhimääruse muutmist.
- Arutati II lugemisel Karksi valla 2014. aasta eelarve eelnõud.

Karksi valda juhib kolme osapoollega koalitsioon

Peale kohalike omavalitsuste valimisi alustas erakond Isamaa ja Res Publica Liidu (IRL) esindus konsultatsioone kõigi Karksi Vallavolikogusse valitutega, eesmärgiga moodustada valla elu juhtimiseks laiapõhjaline kõiki hõlmav koalitsioon. Oluline on, et kõik vallakodanike poolt mandaadi saanud esindused panustaksid ja ka vastutaksid kodukoha elu korraldamise eest. Koalitsiooni moodustamiseks andis lootust, et kõik nimekirjad olid ühte meelt põhimõttelistes küsimustes: Karksi valla jätkamine iseseisvana ja vallas gümnaasiumihariduse andmise tagamine. Selles võtnes toimusid konstruktiivsed läbirääkimised Keskerakonnaga. Reformierakonna hoidis läbirääkimiste ree peal nende volikogusse valitud esindaja. Valimisliit Vaba Karksi Kodanik ei näidanud juba esimesel kohtumisel valmisolekut koostööks ja alustas ise väiksema koalitsiooni moodustamiseks läbirääkimisi. Valimisliiduga Koostöö, kelle valimislu- badused olid väga sarnased IRL nimekirja omadega, tekkis erimeelsus volikogu esimehe ametikoha täitmise osas. IRL nimekirja seisukoht oli juba valimiste ajal tuua kohalikku poliitikasse uusi inimesi ja usaldada noori valda juhtima. Volikogusse valitud viieteistkümnest liikmest seitse ei ole varem volikogusse kuulunud, neli saadikut on nooremad kui 35 aastat. Valimised näitasid rahva soovi. Kahjuks koalitsiooniläbirääkimised valimisliiduga Koostöö selle koha peal katkesidki. Nii moodustasidki kolm erakonda Isamaa ja Res Publica Liit, Eesti Keskerakond ja Eesti Reformierakond koalitsiooni Karksi valla juhtimiseks aastatel 2014 kuni 2017.

Sõlmitud koalitsioonilepingus on sätestatud järgmised eesmärgid ja tegevused Karksi vallas aastatel 2014–2017:
Eesmärk toetada töökohtade loomist Karksi valda.

- Hoiame ja arendame keskkonda, kus ettevõtjad ja töötajad teavad, et nende lapsed on hoitud ja koolitatud, kus on võimalik valida tegevus oma huviala järgi ja nautida aktiivset kultuurielu.
- Toetame väikeetevõtlust, luues võimalused saada asjakohast nõustamist ja teavet.
- Jätkame stardiabi eraldamist alustavatele ettevõtetele.
- Seisame selle eest, et Mulgimaa Arenduskojas perioodiks 2014–2020 kavandatavatest vahenditest läheb vähemalt kolmandik ettevõtluse toetamiseks ja töökohtade loomiseks.
- Jätkame koostööd EASiga piirkonna ettevõtlusvõimaluste tutvustamisel ja investorite leidmisel piirkonda.
- Teeme koostööd energia-, side- ja kommunikatsiooniettevõtetega ja Maanteeametiga, parandamaks vallas oleva infrastruktuuri kvaliteeti.
- Suurendame valla hallatavate asutuste töötajate töötasu.
- Tagame omavalitsuses professio- naalse ja kiire asjaajamise.
- Eesmärk tagada Karksi valla elanikele arenemisvõimalused ja hea elukeskkond.**
- Igale lapsele alates pooleteise aasta vanusest aastaringne lastehoid.
- Kvaliteetne põhi- ja gümnaasiumiharidus August Kitzbergi nimelises Gümnaasiumis.
- Panustame gümnaasiumi õppevald-

kondade rahastamisse, et võimaldada laste hariduse mitmekesistamist.

- Jätkame haridusasutuste õppekesk- kondade kaasajastamist.
- Tagame huvitegevuse mitmekesisuse.
- Hoiame au sees ja toetame tradit- sioonilisi üritusi vallas.
- Vabastame lasteaia ja huvikooli ta- sudest pere kolmanda ja iga järgneva lapse.
- Tagame sauna töötamise kõigil uju- la lahtioleku päevadel.
- Koostöös riigiga ehitame mustkat- te Tuhalaane–Morna ja Polli–Halliste teele.
- Rekonstrueerime nelja aastaga 20% valla teedest ja tänavatest.
- Rekonstrueerime Karksi-Nuia kesk- väljaku.
- Koostöös riigi ja Abja vallaga alus- tame kergliiklustee rajamist kahe linna vahele.
- Eesmärk on Karksi valla elanike turvatunde suurendamine ja kaasamine oma kodukoha arendamisse.**
- Toetame vabatahtlike tuletõrjuate ja abipolitseinike tegevust vallas.
- Paigaldame videovalve süsteemid valla territooriumile.
- Koostöös naaberomavalitsustega seame sisse vallavahi ametikoha, kelle ülesandeks on jälgida ja suunata inimesi valla poolt kehtestatud kordadest kinni pidamisel.
- Seame sisse hambaravi toetuse val- lakodanikele.
- Suurendame sünni- ja matusetoetusi.

- Jätkame tasuta koolilõuna pakku- mist kõigile gümnaasiumi õpilastele valla poolt.

27. Pakume õpilastele kolme toidukorra võimalust koolis.

- Pakume laialdasemat koduhoolduse teenust. Kaasame lepingulisi partnereid sotsiaalteenuste pakkumise mitmekesistamiseks.
- Korraldame koolivaheaegadel kooli- busside liikluse vähemalt kord nädalas.
- Toetame kauplusautode töö jätkamist vallas.
- Toetame hajaasustuse programmi kaudu lastega perede vee- ja kanalisat- sioonisüsteemide väljaehitamist ja sis- sesõiduteede remonti.
- Tagame lumelükkamise iga valla- kodaniku majapidamiseni.
- Jätkame külamajade teenuse pakku- mist.
- Kutsume vallakodanikke igal aastal välja pakkuma ideid ja otsustama 10 000 euro kasutamise üle valla eelarvest.
- Jätkame Karksi valla arendamist vastavalt valla arengukavale ja kaasame kodanikke arengukava uuendamisse.
- Aitame kaasa mulgi identiteedi tugev- damisele piirkonnas ja teeme igakülset koostööd teiste Mulgimaa valdadega.
- Toetame ja kaasfinantseerime koda- nikeühenduste algatusi ja tegevusi, mis on suunatud inimeste heaolu ja piirkon- na konkurentsivõime suurendamisele.
- Tugevdame maakonnas Karksi valla mainet haridus- ja ettevõtluskeskusena.

Koalitsioonilepingule on alla kirjuta- nud osapoolte volikogu liikmed: Arvo Maling, Heino Luik, Monika Erreline, Liidia Klaas, Kati Kuusk, Tarmo Sim- son, Andi Sõmmer, Kert Varik ja Siret Vene.

Lumelükkamine

Karksi valla teedel 2013. ja 2014. aastal

Tuletame meelde kõikidele maaomani- kele, et nad on kohustatud vabastama tee lumetõrjet segavatest objektidest (võsa, puuoksad, kivid vm) mõõdetu- na tee pinnalt kuni 3,5 m kõrguseni tee mulde laiuselt pluss üks meeter mõle- malt poolt mullet, kuid mitte vähem kui 5 meetri laiuselt. Tee omanik märgistab teeotsa ning ohtlikud või kaitset vajavad objektid helkur- või muude arusaadava- te märkidega. Vallavalitsus palub kõigil teeomanikel vaadata oma tee üle ning kõrvaldada takistused eesmärgiga ta- gada liikumisvõimalus ka lumisel ajal. Kui tee ei vasta ettenähtud tingimuste- le, on lumelükkajal õigus keelduda selle lahti lükkamisest.

Lume lükkamist teedelt ja tänavatelt alustatakse, kui lumekihi paksus üle- tab koheva lunde korral 10 ja lõrtsiga 6 sentimeetrit. Esmajärjekorras tagatak- se õpilasbussi liikumine. Lepinguliste partneritega lumekoristusel on sõlmitud lepingud, mille järgi alustatakse lume lükkamist koheselt peale lumesaju või tuisu lõppu ja teed koristatakse lumest võimalikult kiiresti. Lumesaju ja tuisu kestmisel koristatakse lumekihi pak- suse ületanud teid iga 24 tunni tagant. Vallavolikogu määrusega „Lumetõrje teostamine Karksi vallas“ saab tutvuda Karksi valla kodulehel kohaliku omava- litsuse jaotuse õigusaktid, eeskirjad ja korrad all.

Dmitri Orav
spetsialist-projektijuht
telefon 5354 1585

Foto: Kai Kannistu



Karksi Vallavolikogu koosseis esimesel istungil.

Vallavolikogu esimees Siret Vene võtab kodanikke vastu igal teisipäeval kell 15–17 vallamajas Viljandi mnt 1, Karksi-Nuia.

Uuel volikogul tegemisi jagub!

Karksi valla uued võimuorganid on paigas. Uude volikokku ja vallavalitsusse on rahva poolt valitud palju uusi, noori ja energilisi inimesi, kes kõik on täis tahet vallarahvast teenida. Tegemisel on 2014. aasta valla eelarve ning selle kooskõlastamise käigus tuleks arvesse võtta näivalt piasasju, mis vajavad lahendamist esmajoonel.

Kõigepealt tooksin esile valimiste eel ja ajal inimeste poolt tõstatatud küsimused, mis ei ole lahendust leidnud varasemast ajast, nagu põlenud majad, pritsumehed ja Tiigi tänav. Samuti märkisin ära, kes mingi küsimustegrupiga tegeleda võiks.

Esimese grupi moodustavad küsimused, mida peaks Karksi-Nuias lahendama Heino Luige juhitud korrakaitse- ja keskkonnakomisjon:

- Lõuna tänaval on kaks peremeheta ja lagunenu hoonetega krunti, mis riiavad silma ja on lastele ohtlikuks mägupaigaks. Samas on kodanikel tahet koristustöödel kaasa lüüa ja hiljem ala korras hoida.

- Polli teel alguse saav Tehase tänav on võssa kasvanud, mis peateele väljasõidul piirab nähtavust. Täna lõpus valla maal asuva tiigi puhastamiselt tahaksid inimesed kaasa lüüa.

- Üsna habemega lugu on kaks põlenud maja Karksi-Nuias. Üks neist asub õigeusu kiriku vastas ning jääb kohe silma kõigile Abja poolt saabujale. Otskui põlenud sarikate ja müüridele kasvanud puude imetlemiseks on sinna paigaldatud nägus istepink – lausa et viidata valla pikemaajalisele projektile? Teise põlenud maja sõestunud seinad ja ümbrus Lõuna tänaval ei tee au kellelegi.

- Rahumäe tänaval on jäänud vedelema kuuseheki riismed ning peale heki mahavõtmist on lagunenu maja pillapalla ümbrusega kõigile imetlemiseks. Sealhulgas saavad seda teha ka kauge-

malt tulijad, kes külastavad kalmistuid.

- Lepiku täna alguses on vanade garaažide asemele unustatud korrastamata saviküngas upakile vajunud piirdeaia.

- Karksi-Nuia keskvaljakut ümbritsevad majad on laigulised ning mõned väljaku ääres olevad kõnniteelõigud sobivad tankidele õppesõiduks. Ometi korraldab seal valdki tihti oma üritusi ning seal peatub rohkelt meie vallast läbi sõitvaid ja kauplusi külastavaid inimesi.

- Tiigi tänav väärrib tõesti oma nime – see ongi vihmade ajal nagu suur tiik.

- Õise patrulli vajadus ja inimeste turvatunne on teema, mida korrakaitsekomisjon peaks silmas hoidma ning vajadusel nõu ja jõuga abiks olema.

Teise grupi moodustavad küsimused, mis seotud valla omandis olevate hoonetega ja mille lahendamine nõuab rahalisi vahendeid.

- Taastada tuleks kas või mingis osas külvavemate fond, sest LEADER avaneb alles paari aasta jooksul ja väiksemgi lisaraha soodustaks valla tasakaalustatud arengut.

- Valla ühes suuremas külas Pollis puudub oma külamaja üldsegi. Selle nimel peaksid seljad kokku panema Pollist valitud kolm vallavolinikku.

- Karksi-Nuias oleva valla elumufondi väljanägemine ei kannata mingit kriitikat.

Ülalpool nimetatud küsimustega peaks tegelema ka vallavolikogu esimees ning pidama eelarve koostamise ajal läbirääkimisi vallavalitsusega.

Kolmanda küsimustegrupi alapealkirjaks paneksin ma unistused ja suured projektid. Selle grupi küsimustega võiks vallavalitsus tegeleda koos volikoguga. Volikogu peaks kaasa rääkima arengukava ja detailplaneeringu küsimustes, kuna see on nende pärusmaa.

- Kõige pakilisem on pritsumee küsimus, kuna valla arengukavas ei ole neist sõnagi juttu ja seni kuni seal puudub vastav viide, ei ole struktuurfondidest võimalik raha taotleda. Järge ootab detailplaneering ning meeste suur unistus – oma tuletõrjedepoo. Lahendamist vajab praeguse garaaži renditasu küsimus.

- Täna seks on suuremahuline vee- ja kanalisatsiooniprojekt lõppenud, aga seni kui majavalidajad ei otsusta trassidega ühinemist, saab seda käsitleda raha raiskamisena. Sama juhtus ka Karksi-Nuias peatänavale paigaldatud trassidega mõni aasta tagasi. Mina leian, et see on raha halb paigutus ning sellega võiks tegeleda majanduspoliitsei, sest ega meist keegi koduski ehku peale torusid maa sisse paiguta. Uhus-tada võiksime selle projektiga siis, kui trassid lähevad kasutusse. Märksõnad on siin liitumistasu, liitumispunktide kaugus tarbijast, seadused jm. Kevadel tuleks taastada selle projekti teostamise käigus kadunud piirikivid, lõhutud haljastus; lahenduse võiks leida ka Loigu täna kanalisatsioon.

Usun, et paljud eespool tõstatatud küsimused on juba vastuse ette ära saanud: ei ole raha, eravalduse asi, või maa ei kuulu vallale, vaid riigile ...

Jään põnevusega ootama, kas ja kuipea asutakse otsast mõndagi asja lahendamata. Ma olen nõus oma osa küsimuste lahendamiseks andma. Usun, et paljude küsimuste lahendamine vajab lihtsalt head tahtmist, läbirääkimisi ja inimestega suhtlemist.

Kindel on see, et laigulise keskvaljaku ja lagunenu aedadega on Karksi-Nuial raske, kui mitte võimatu tõmbekeskusena püsida.

Leo Liiber
vallavolikogu revisjonikomisjoni esimees

Kodanikupäeval tänati vabatahtlikke

Tee, mis suudad, sellega, mis on ja seal, kus oled.

T. Roosevelt

Vabatahtlik on inimene, kes aitab teisi või tegutseb avalikes huvides kogukonna heaks, panustades selleks oma aega, energiat ja oskusi vabast tahtest, tasu saamata. Meie hulgas on palju abivalmis ning tegusaid inimesi, kelle teeneid me sageli kasutame, pidades seda nii loomulikuks, et tihti ei märka tänaagi. Siiralt öeldud tänu sõnad soojendavad hinge ja innustavad uutele tegudele.

Hiljutisel kodanikupäeval täna Karksi vald tegusaid vallakodanikke vabatahtlikke. Täna kirja pälvimid seekord 9 inimest.

Pärandkultuuri aasta pärandihoidjad ja -kandjad Elve Palu ja Maimu Elming on mõlemad aktiivsed osalejad kultuurikeskuse Mokalaada tegemistes. Maimu Elming jagab Mulgimaa pere-naise tarkusi leiva- ja vorstitegemisel. Tema õpetuse järgi tehti ära kõik linaga seotud tööd külvist kangakudumiseni, mis on salvestatud DVD-le „Linakasvatus Karksi kandin“.

Elve Palu on uurinud ja kogunud materjali rahvakalendri tähtpäevade tähistamisest Karksi mail. Tema mulgi-keelne jutt saadab tegevusi videofilmis „Mede kotuse tähtpäev“.

Mats Tõhk ja Reikko Viri on vabatahtlikud pritsumehed, kes on oma vabast ajast ja pere kõrvalt panustanud palju tulekai se lsi tegevusse. Meeste eestvedamisel leiti sponsorid ja hangiti Soomest pääste- ja kustutustehnikat. Nüüd on nende tehnikat kohati paremgi kui riiklikel ametivendadel. Mehed on aktiivselt osalenud tulekai se lsi töös.

Augustikuu lõpupoole ja septembri algul kimbutas Karksi ja Abja valda

vargustelaine. Andre Aavastiku ja Tarmo Tõnissoni algatusel hakkasid ligi paarkümmend vabatahtlikku õhtuti ja öösiti autodega külateedel patrullima. Kodanikualgatusliku tegevuse läbi on piirkond saanud turvalisemaks. Kohaliku ajalehe vahendusel ütlen tänu sõnad ka teistele patrullijatele: Kalmer Kangur, Kaarel Saaremets, Lauri Kangur, Kaiko Kleband, Janar Villbach, Priit Oks, Raido Lindström, Reiko Viri, Kert Varik, Henri Purtsak, Silver Kangur, Priit Pilk, Taavi Pilk, Martin Öun, Maikel Soovik ja Eive Vallas.

Maia Saidla ja Annika Anijärv on jaganud oma aega ja head tahet Tuhalane küla heaks.

Maia Saidla on elupõline Tuhalane elanik, tänu kelle algatusele sai teoks Tuhalane küla heakorras tust. Ta oskab märgata, kui midagi on külas vaja teha ja loob siis ka ise käed külge. Maia aitab kaasa küla kõigis tegemistes, olgu selleks siis heakorrapäevad või pereüritused.

Annika Anijärv on sündinud ja kasvanud Tuhalane külas. Praegu kahte last kodus kasvatava emana on ta leidnud enda jaoks hobiaid, tänu millele on küla üritustele alati olemas tänumeened. Ta on osavate kätega ja hea kunstimaitsega noor naine. Annika osaleb aktiivselt kõigil külaüritustel.

Sinaida Taal on sädeinimene Polli külast, kes oma aega ja jõudu säästmata aitab organiseerida ja läbi viia üritusi nii Pollis kui Karksi-Nuias.

Kahtlemata on teisigi tublisid vallakodanikke, kes teevad vabatahtlikku tööd hea tahte ja armastusega. Kena, et neid ka märgatakse.

Suur tänu kõigile, kes vabatahtlike tööd märkasid, nende panust kirjeldasid ja tunnustamiseks esitasid!

Helve Joon

Kuidas ravimite eest vähem maksta?

Tänapäeval on ravimid väga kallid. Soodusravimite omaosaluse vähendamine on haigekassa lähiaastate prioriteet. Peame oluliseks, et ravimi patsiendi poolt tasutav summa ehk omaosalus ei oleks takistuseks vajaliku ravimi kasutamisel. Omaosaluse vähendamisel on oluline patsientide teadlikkus oma õigustest soodusravimite ostmisel.

Vahe on ravimi hinnas

Mari põeb kõrgvererõhutõbe ja peab seetõttu tarvitama regulaarselt mitmeid ravimeid. Aastaid võttis ta originaalravimit Norvasc 10 mg üks kord päevas. Ühes pakis oli 30 tabletti, mida jätkus 30 päevaks. Ravimi hind 15,04 eurot. Haigekassa küll kompenseeris ravimi piirhinnast 90%, kuid sellest hoolimata pidi Mari maksma iga kord apteegis 13,48 eurot. Nüüd kirjutas perearst Marile toimeainepõhise retsepti. Mari valis apteegis kõige odavama ravimi, mille hind on 2,90 eurot. Nüüd maksab Mari apteegis vaid 1,43 eurot. Nii hoiab Mari ühes kuus raha kokku 12,05 eurot.

Mis on toimeainepõhine ravim?

Ravim koosneb toimeaine(te)st ja abiainetest. Toimeaine ravib või leevendab haigust, seevastu abiained on ravimis vajalikud selleks, et toimeaine oleks manustatav soovitud kujul (nt tabletina, salvina, aerosoolina). Geneeriline ravim on originaalravimiga sama toimeainet sisaldav ravim. See on mõeldud samade haigusseisundite raviks ning on sama tõhus, ohutu ja kvaliteetne kui originaalravim.

Originaalravim ja geneeriline ravim

Originaalravim on esimesena leiutatud ja kasutusele võetud uut toimeainet sisaldav ravim. Tootja on selle uue ravimi osas läbi viinud kõik vajalikud uuringud ja kliinilised katsetused ning seetõttu on ka ravim kallim. Enamas-

ti on see ravim patenteeritud. Pärast patendiaja lõppu (tavaliselt 6–20 aasta pärast) võivad ka teised firmad hakata seda sama toimeainega ravimat tootma. Ning neid ravimeid nimetatakse geneerilisteks ravimiteks.

Geneeriline ravim on ohutu

Geneerilise ravimi tootja peab tõestama, et ravim sisaldab sama toimeainet täpselt samas koguses kui originaalravim ning see avaldab organismis samasugust mõju kui originaalravim. Samuti peab geneerilise ravimi tootja tõestama, et ravimi tootmisprotsess vastab kehtestatud nõuetele. Geneeriline ravim võib erineda originaalravimist abiainetes osas ja ravimi välimuse osas, kuid ei tohi erineda toime tõhususe, kvaliteedi ja ohutuse osas. Eesti apteekides turustatakse ainult selliseid ravimeid, mis on läbinud Ravimiameti range kontrolli.

Toimeainepõhise retsepti alusel saab valida taskukohaseima hinnaga ravimi

Ravimit määra tes kirjutab arst retseptile üldjuhul ravimi toimeaine. Kui Eestis on müügil mitu sama toimeainet sisaldavat ravimit, siis pakub apteeker erinevat hinnaga preparaate ostjale valida. Nii on võimalik valida taskukohaseima hinnaga ravim. Täna on kindlustatu omaosalus 6,41 eurot ühe retsepti kohta. Võrreldes eelmise aasta sama perioodiga on omaosalus vähenenud 4%. Kindlasti on seda mõjutanud asjaolu, et toimeainepõhiste retseptide osakaal on originaalravimitele kirjutatud retseptidega võrreldes möödunud aastaga kasvanud ligi 10%. Toimeainepõhine retsept võimaldab patsiendil teha apteegis kallimate originaalravimitega võrreldes soodsamaid valikuid.

Parima valiku tegemisel abistavad Teid arst ja apteeker.

Ene Kiisk
Eesti Haigekassa usaldusarst

Pärimusaasta vanaaja jõulumaa

13.–15. detsembrini korraldab Karksi Valla Kultuurikeskus koostöös Karksi, Lilli ja Tuhalane külamajade, vabatahtlike ning ansambliga „Pool kuus“ järjekordse jõulumaa. Sel aastal pühendame oma tegemised ja tegevused lõppevale pärimusaastale.

Külastajad saavad vaadata muusika-

list etendust „Võlukirves“, osaleda käsitöökambri tegevustes, kuulata jõuluõlgedel pikutades pärimusjutte. Ühiselt, pika laua taga istudes maitsta pidusaia ja laulda. Mängime vanaaja mängu ja tantsime. Toimub ennustamine uueks aastaks. Kogu tegevust juhivad jõulusokk, kes aitavad jõuluvanal laule ja luuletusi

kuulata ning kingitusi jagada.

Neljapäeval ja reedel ootame gruppe koolidest ja lasteaedadest ning laupäeval kodulapsi. Kindlasti on vajalik eelnev registreerumine.

Kai Kannistu

Väikeste vallakodanike vastuvõtt

Tekst ja foto: Kai Kannistu



Karksi Vallavolikogu esimees ja vallavanem kutsusid 10. novembril, isadepäeval, Karksi Valla Kultuurikeskusesse 2013. aasta maist kuni oktoobrini sündinud vallakodanikud koos oma emade ja isadega. Kokku said kutse 13 peret. Kohvi- ja kringlilauas istudes sai kuulata ja vaadata päevakohast kontserti. Kõikidele titadele kingiti nimeline, valla sümboolikaga hõbelusikas. Saalitäis publikut sai vaadata täispikka multifilmi „Politseiauto Pelle tegutseb jälle“.

Isadepäev Tuhalaanes

Meie kandis on kõik papsid enamasti mehed, kuigi mõni kannab patsi, mõni kaelaehet ...

Selliste sõnadega algas 9. novembril Tuhalaane Külamajas isadepäeva pidu. Isasid ja vanaisasid oli meil sel korral küll üsna napilt, kuid pidu sellegipoolest pidamata ei jäänud.

Traditsiooniliselt pidasime mees kõiki meie küla isasid tänumeenega. Sel korral andsid lapsed oma papsidele ja taatidele üle helkuri, soovides, et isad ja vanaisad oleksid praegusel pimedal ajal nähtavad.

Kolmandat aastat valisid küla emmed oma küla Aasta Isa. Sel korral pälvis selle tiitli kauaaegne pedagog, spordi- ja muusikamees Ants Tomp. Eve Rahno-Kotsar kujundas meile Aasta Isa särki, millel on kujutatud Antsu igapäevane kaaslane – viiul.

Peale õnnitlussõnu panime kõik kokkutulnud isad ja vanaisad proovile. Elus on ikka nõnda, et vahel tuleb isal või vanaisal olla lapsele nii isa kui ema eest. Tuleb toime tulla kõigi nende tegemisega, millega iga päev kokku ei puutu. Järgnes 10 ülesannet, mille käigus selgitasime välja kõige nutikama, osavama ja tugevama isa. Nii tuli meestel siduda lipsusõlm, käte abita süüa paela otsa



Foto: Enn Sarv

Pilli mängivad Aasta Isa 2013 Ants Tomp (keskel) ja kaks aastat tagasi sama tiitli saanud Ermas Hein. Neile sekundeerib Anneli Anijärv, kes demonstreerib Aasta Isa särki.

riputatud õuna, lahendada mõistatus, ömmelda nõõpe ja muudki.

Kuna isadepäeva tähistamine langes kokku mardilapäevaga, oli lastel koos isade ja vanaisadega võimalus ühiselt meisterdada mardipäeva mask. Emad

olid lauale toonud võileibu, küpsetanud saiu ja külamaja pakkus kuuma kohvi.

Täna kõiki, kes aitasid kaasa ürituse kordaminekule ja peresid, kes leidsid sel päeval tee külamajja.

Anneli Anijärv

Jõululaat ja konkurss „JÕULUPUU 2013“

Foto: Kai Kannistu



Karksi Külamaja võidutöö 2012.

7. detsembril Karksi Valla Kultuurikeskuses kella 9–15ni toimuvale traditsioonilisele käsitöömeistrite jõululaadale ootame müüjaid, ostjaid, vahetajaid. Müügikoha eest küsime 3 eurot. Laadamelus saab jälgida kontserti ja I korruse fuajees toimuvat VI jõulukuuske kaunistamise konkurssi.

Konkursile ootame lapsi, täiskasvanuid, peresid, kollektiive, üksikesinejaid ja taidlusringe. Töö teostamise tehnika on vaba. Kuusepuu, kõrgusega kuni 2 meetrit, annavad korraldajad kohapeal. Võistlustöö peab seisma iseseisvalt püsti. Töö teostamine kella 10–12.

Kolmeliikmeline žürii töötab kella 12–13. Hinnatakse töö üldmuljet, materjali kasutust, kompositsiooni, teostust, ideed, originaalsust. Selgitatakse välja rahva lemmik jõulupuu, parimad võistlustööd saavad auhinna.

Kõik võistlustööd jäävad näitusele „JÕULUPUU 2013“ kuni pühapäevani, 15. detsembrini. Tööd tagastatakse peale näitust. Elektri kasutamise soovist anna teada registreerudes. Laadale ja konkursile palume registreeruda kuni 5. detsembrini tel 435 5529, 5198 1363.

Kai Kannistu

Kiusamisest vaba lasteaed

Kiusamine on probleem, millele on viimasel ajal palju tähelepanu pööratud. Valdavalt räägitakse meil koolikiusamisest, tegelikkuses saab probleem alguse sootuks varem. Iga konflikt ei ole veel kiusamine. Kiusamine on korduv pahatahtlik käitumine mõne lapse suhtes. Parema, sõbralikuma ja positiivsema koolikeskkonna saavutamiseks on vajalik probleemi ennetamisega tegeleda juba varases lapseas.

Karksi-Nuia Lasteiaia Jätkude rühm on liitunud projektiga „Kiusamisest vaba lasteaed“. Lasteaiaajajad Triinu Riis, Annika Artla, Valli Helin ja Katrin Kivistik läbisid koolituse, mille lõpeta-misel andsid Haridus- ja Teadusministeerium ning Lastekaitse Liit lasteiaiale sertifikaadi, mis annab õiguse projekti käigus kasutada Taanist Eestisse tulnud meetodikat. Kevadisel lastevanemate koosolekul tutvustati projekti lastevanematele ja septembris algas rühmas töö koos lastega. Projekti eesmärgiks on kiusamist ennetava käitumiskultuuri loomine. Läbi erinevate tegevuste õpetatakse lastele järgmisi väärtusi: austus, hoolivus, sallivus ja julgus. Kõige tähtsam on, et laste vahel tekiks üksteist arvestav ja kaasav kultuur ning oskus austavalt ja sallivalt suhelda. Samuti on väga oluline tösta õpetajate, lastevanemate ja laste teadlikkust väärtushinnangute kujunemisel.

Projekti „Kiusamisest vaba lasteaed“ sümboliks on lilla karu, mis sümbolisee-

rib sallivust, turvalisust, hellust ja sõprust. Väikesed karud on kõikidele lastele ja üks suur karu õpetajale. Kord nädalas toimuvad kogu rühmaga laste koosolekud, kus lapsed julgustatakse arutlema ja rääkima. Läbi erinevate mänguliste tegevuste luuakse positiivseid käitumus-treid edaspidiseks eluks. Väga tähtsaks märksõnaks on sõprus – me ei pea olema parimad sõbrad, kuid me peame olema head kaaslased! Jätkude rühma töötajad on tutvustanud projekti käigus saadud kogemusi ka maakonna lasteaedade töötajatele. 2014. a septembriks on planeeritud lasteiaia kõikides rüh-mades ühineda projektiga „Kiusamisest vaba lasteaed“.

Väga oluline on koostöö lastevanematega. Nõuandevõldikus vanematele on kirjas viis olulist nõuannet, mis on laste kasvatamisel toeks kõigile lastevanematele:

1. Julgustage oma lapsi korraldama mängukohtumisi rühma erinevate lastega.
2. Ärge rääkige negatiivselt lasteiaias teistest lastest (või nende vanematest).
3. Viige sisse seltskondlik sünnipäeva tähistamine.
4. Julgustage oma last kaitsma sõpru, kes ei ole võimelised end ise kaitsma.
5. Olge avatud ja positiivne, kui teised vanemad räägivad oma laste probleemidest.

Katrin Kivistik
lasteiaia direktor

Foto: Kersti Jõesoo



Sõber Karu koosolekul saab selgeks ka massaaži tegemine.

Jätkud jalgratastel

Sellel õppeaastal hakkasid Jätkude rühma lapsed õppima ohutut liiklemist jalgratalt. Hea oli teha sõitu lasteiaia liikumisväljakul. Nii kujunesidki kolmapäeva hommikud meie liiklushommiku-teks. Selle sügise ilmad on olnud head ja sõit ei ole kunagi ära jäänud.

Lapsed on õppinud selle ajaga väga palju: liiklusohutust, üksteisega arves-

tamist, samuti õigesti kasutama turva-varustust. Oluline on õppida jalgratast valitsema, ratas peab vastama lapse kasvule ja kiiver olema õige suurusega ning kindlasti turvaliselt kinnitatud.

Ei tohi unustada jalakäija rolli liik-luses. Reeglid ja liikluskäitumise peavad olema selged kõikidele liiklejatele.

On väga oluline, et lapsel tekiks arusaamine nõudmistest. Peavad olema paigas kindlad reeglid ning ise tuleb jääda järjekindlaks. Liikluskasvatuse eesmärk on eelkõige ohutuse väärtus-tamine ning tähelepanu pööramine iga-päevases liikumises. Et lapsel tekiks õige harjumus, peab täiskasvanu olema ise eeskujuks. Lapsevanema suhtumi-sest ning käitumisharjumustest oleneb palju, millised on lapse teadmised ning hoiakud tänaval. Laps õpib sellest, mida ta näeb.

Läbi liiklusõppe sündis mõte teha liiklusteemaline perepidu, kus ülesan-deid, võistlusi, nalja ja põnevust jätkus küllaga. Eriti vahva oli isade ja laste võistlusemäng, mis oli täis nuputamist, ning tõukerattaralli. Punkti liiklusõppele pani 13. novembri õhtul toimunud rattasõit teemal „Ole nähtav ka pime-das!“, millest võtsid osa ka rühma lap-sevanemad. Kindlasti jätkame kevadel lastele jalgrattasõidu õpetamist.

Aitäh Jätkude rühma lapsevanemate-le, kes on meie ettevõtmisi toetanud ja abiks olnud.

Annika Artla, Triinu Riis
lasteiaiaajajad

Foto: Katrin Kivistik



Vaadake, emad-isad, kui hästi me rattalt liiklemist tunneme!

Esimesed sõjajärgsed ...

(Sarja algus veebruaris 2004)

Raudteetagusele metsaäärsele karja-
maale, kus viibis ka teisi karjapoisse,
ilmus kord võõras tolmumantlis mees
ning hakkas meiega sõbralikult vestle-
ma. Jutu sekka poetas ta küsimusi kaup-
luse, rahvamaja ja rongide kohta. Kui
ta oli lahkunud, arutasime isekeski, et
mees võis olla kas NKVD (julgeoleku)
provokaator või maad kuulama saade-
tud metsavend. Peagi oli lugu jõudnud
„organite“ kõrvu. Mõni päev hiljem
tuligi meile koju kohalik rahvamiilitsa
võitleja Harri P, kes uuris, millest me
võõraga rääkisime ning käskis edaspidi
igast kahtlasest isikust kohe teada anda.
Toona peeti peaaegu igat võõrast „ban-
diidiks“ või „lääne luurajaks“. Hirmu-
del nende ees oli ka alust. Võimudele
tegi tõsist muret metsavendade ehk
„bandiitide“ tegevus: rööviti kauplusi,
tapeti ja hirmutati aktiviste, kahjustati
sildu, raudteid, sideliine jne. Seda juht-
tus ka Hallistes. Ühel päeval tulid ale-
visse autod vene sõduritega, kes rajasid
läbi aedade ja üle põldude uue, kahe
traadiga telefoni-õhuliini. Kui asulate-
vaheline liin kulges peatee servas, siis
uus rajati otse üle heina- ja karjamaade.
Liin läbis ka meie aiamaa ning Pukkade
talu endise nn „linamaa“, kus lehma-
dega karjas käisin. Madala liini puhul
poleks kuigi keeruline olnud kõnesid
pealt kuulata, mida kusagil arvatavasti
ka tehti. Meid hoiatati, et rajatud liin
on suure riikliku ja sõjalise tähtsusega
ja selle kahjustaja saab tõsise karistuse.
Kodust telefonisidet, mis toimus läbi
postkontoris asuva kohaliku keskjaama,
uus liin ei seganud.

Halliste arengu üheks määravaks te-
guriks sai 19. sajandi lõpuaastail raja-
tud kitsarööpmeline (750 mm) raudtee.
Pärnu–Laatre (Mõisaküla)–Viljandi vahel
avati alaline liiklus 1. augustil 1897;
Viljandi–Türi–Tallinna vahel 1901.
aastal. 20. septembril 1944. aastal põ-
letasid lahkuvad Saksa väed Halliste
jaamahooned, õhkisid perrooni, sillad,
kivist veetorni ja osa raudteest. Peagi
saabunud Nõukogude armee ehitusvæ-
osa aga taastas raudtee kiiresti – juba
detsembri lõpul hakkasid rongid sõit-
ma. Nii sai läbi Mõisaküla sõita Pär-
nusse kui ka läbi Viljandi Tallinna ja
Tartusse (viimasesse ümberistumisega
Türil, kust kitsarööpmeline rong viis



Foto erakogust

Vaade meie maja katuselt Hallistes juulis 1954. Aia ääres näha sideliini post, keskel perekond Jakobite pooleliolev maja, taamal üle jõeoru Lopa talude põldud.

Tamsallu). Esiotsa pidi sõitma inimes-
te veoks kohandatud kaubavagunites,
mille istmed paiknesid piki seina ääri,
talvel kõeti vagunit keskel oleva malm-
ahjuga. Rongi vedas auruedur, rahva-
keeles „susla“.

Raudteel kehtis kõva kord: pildista-
mine oli rangelt keelatud, raudteeliini
liiprite-rööbastel vahel ei tohtinud kas-
vada rohukõrtki. Raudtee hooldustööli-
sed tõsteti eelisseisusse – mehi ei kutsu-
tud armeesse jne. Tähtsamatel sildadel
patrullis relvastatud valve. Kariste mäe
sisse juba tsaari ajal süvendatud pealt
lahtise tunneli nõlval kuulutas valgeks
lubjatud kividest tekst „Elagu Nõuko-
gude Liit – Raudteede Kuningriik“.

Kuna rongiga oli hõlpus Apja sõita,
küpses endal otsus peale 7. klassi lõpe-
tamist Halliste koolis jätkata õppimist
kodule lähimas, Abja Keskkoolis. Abjas
elas ka isa õde, tädi Leena, kelle juures
oleks nädala sees kostile jäänud. Seal
elasid õpingute ajal ka Pöögile poisid
Ants Palu ja Elmar Vallas, kes õppisid
11. klassis.

Hallistega võrreldes tundus Abja hoo-
pis linnalikum. Alevis oli juba 1939.
aastast võrguelekter ja paikkino, peatä-
navat ääristasid mõlemalt poolt endis-
aegsed majad, tegutses mitu kauplust,

sealhulgas raamatukauplus, mis tegutseb
samas tänini ja mille juhatajaks oli Milvi
Hiidmaa. Olid veel pagar, lihatööstus,
limonaadivabrik, haigla, miilitsaosakond
koos passilauaga, sõjakomissariaat,
meierei, rajoonilehe „Kommunaar“ toi-
metus (toimetaja Eduard Vajakas) ning
kohalik TSN Täitevkomitee.

1950ndate algul toimus haldusreform,
senised maakonnad kaotati ja moodus-
tati kolm oblastit: Tallinn, Tartu ja Pär-
nu. Aasta hiljem oblastid likvideeriti
ning tehti rajoonid. Tekkis Abja rajoon,
millega liideti osa Pärnumaast – suure
rajooni piir ulatus Öisust ja Karksist
kuni mereni. Abjas hakati ehitama uusi
kivihooneid. Valmisid saun, kultuuri-
maja, tarbijate kooperatiivi peahoone,
bussi- ja raudteejaamad, alustati partei-
komitee hoone ehitust (praegune haigla)
jt. Lisaks kerkisid mitmekorruselised
kivist korterelamud ja eramajad. Üle
peatänavaga enne raudtee ülesõitu riputati
punasest riidest loosung kirjaga „Rahu
kindlustatakse kui rahvad võtavad rahu-
ürituse endi kätte“ (Stalin). Nimelt
oli 1949. aastal Nõukogude Liidust saa-
nud USA kõrval teine tuumariik (USA-l
oli tuumarelv juba 1945. aasta suvest).

Ahto Jänes
(järgneb)

Eesti vaimse kultuuripärandi nimistu rändnäitus

Tänavu, kultuuripärandi aastal, 1. det-
sembril kell 14.00 avame Karksi Valla
Kultuurikeskuse sinises saalis näituse
„Pärand elab!“, mis tutvustab kümnet
kultuuriilmingut Eesti vaimse kultuuri-
pärandi nimistust.

Igaüks neist on oma kogukonna, oma
inimeste jaoks armas ja tähtis. Näituse-
ga soovetakse panna inimesi märkama
ja väärtustama vaimset pärandit meie
ümber. „Tihti arvatakse, et vaimse kul-
tuuripärandi all mõeldakse käsitööd,
tantsu või mõne pilli mängimise oskust,
kuid tegelikult võib see olla täiesti iga-
päevane tegevus, nagu moosi keetmine
või pesu pesemine. Seetõttu püüdsingi
leida iga paiga kohta võimalikult liht-
said, kuid samas erilisi nähtusi,“ ütles
näituse kuraator Jane Kalajärvi. Nii on
mõned eksponaatidest tuntud paljudes
paikades, kuid on ka neid, mis omased
ainult ühele kogukonnale, näiteks Seto
Leelo.

Vaimse kultuuripärandi nähtusi ehk
teadmisi, oskusi, kombeid ja tavasid,
mida põlvest põlve edasi antud ja mis
„elavad“ ka tänapäeval, on meie üm-
ber lugematu hulk. Selleks, et tutvus-
tada oma vaimset pärandit ka teistele,
on erinevad Eesti kogukonnad teinud
nimistusse sissekanded, millest osa on
jõudnud näitusele, mida on siiani eks-
pioneeritud Eesti Rahva Muuseumis,
Hiiumaa Muuseumis, Eesti Vabaõhu-
muuseumis ja Kihnu Muuseumis. Näi-
tusel on võimalik mõtiskleda nende
aarete üle, mille oleme ise oma esiva-
nematelt pärinud ning tutvuda ka selle
osaga kultuuripärandist, mis on teistele

meie kaasmaalastele südamelähedane.
Näiteks saab näitusel teada, kuidas
üliõpilased tähistavad Tartus volbrit,
kuidas Võrumaal ravimtaimedega toh-
terdatakse või kuidas mulgid putru val-
mistavad.

Mis on mulgi puder?

Mulgi pudru vaimse kultuuripä-
randi nimistusse kandnud Mulgimaa
Arenduskoja tegevjuht Piret Leskova:
„Mulgi puder on seakõrnetega tangu-
kartulipuder, mis on pärit Lõuna-Ees-
tist Mulgimaalt ja saanud selle piirkon-
na järgi ka nime. Tänapäeval süüakse
seda kogu Eestis ja paljud peavad seda
lausa rahvustoiduks. Mulkidel on sel-
lega siiski eriline side. See on oma ja
oluline. Tangu-kartulipuder on Mul-
gimaa esindusüritustel peamine roog,
mida paikkondliku identiteedi rõhuta-
miseks enamasti just pakutakse. Kõr-
vale juuakse peamiselt keefiri või ha-
pupiima.“

Mulgi pudru retsepte on erinevaid
ja kuna igas Mulgimaa kandis valmis-
tati seda veidi omamoodi, siis pakume
näituse avamisel kõikidele huvilistele
võimalust degusteerida viies erinevas
Mulgimaa kihelkonnas keedetut. Kark-
si kihelkonnast tulevad oma pudru ja
pudrjutuga Alli Laande Lillist ning Si-
naida Taal Pollist. Hallistest Ele Saar,
Paistust Heiki Saar, Tarvastust Imbi
Lilleoja ja Helmest Maire Riit.

Kel vähegi soovi ja oskusi, võtke
oma pudrupott ühes ja tulge ka. Räägi-
me pärandijutte, jagame retsepte. Oo-
datud on kõik noored ja vanad, pudruga
ja pudruta!

Karksi Valla Kultuurikeskusesse seab
rändnäituse Lõuna-Eesti inimestele
vaatamiseks üles Rahvakultuuri Kesku-
se vaimse pärandi spetsialist Kristiina
Porila. Näituse valmimist toetasid Rah-
vakultuuri Keskus ja Eesti Vabariigi
Kultuuriministeerium.

Näitus jääb avatuks 2. jaanuarini
2014.

Kai Kannistu

Jõulukuul Karksi Külamajas

Alustame kuud käsitöö näitus-müügiga.
Meie küla nobedate näppudega naised
on valmis teinud palju huvitavaid ese-
meid, mida tahamegi näidata. 5. det-
sembril hoiame ukseid avatuna õhtul
kella 19.00, et uudistama saaksid tulla
ka need inimesed, kes käivad kaugemal
tööl.

21. detsembril toimub lastele jõulu-
ootuse päev. Kõpsetame piparkooke,
meisterdame, mängime, loeme muinas-
juttu ja tuleb ka jõuluvana. Osalemisest
palume kindlasti 15. detsembriks anda
teada külamajja või tel 5598 7770. See
on vajalik piparkoogitaigna koguse
muretsemisel. Aasta lõpetame 28. det-
sembril aastalõpupeoga, kus meie õhtut
aitab sisustada See Mees Haapsalust.
On oodata ka üllatusi! Ootame eelmüü-
gist pileteid ostma.

Soovin külarahvale ilusat jõuluoootust
ja kohtumiseni meie uue kuue saanud
külamajas!

Tea Saaremägi
külamaja juhataja

KULTUURIKALENDER



KARKSI VALLA KULTUURIKESKUS

P 01.12	14.00	Vaimse kultuuripärandi rändnäituse „Pärand elab!“ avamine. Mulgiputru degusteerimine. Näitus jääb avatuks kuni 02.01.2014
P 01.12	16.00	I adventitule süütamine, Jõuluvana saabuvad linna
P 01.12	17.00	I advendikontsert Ellerhein. Pilet 2 €
E 02.12	16.00	II korruse fuajees näitus „Kodus loodud pärimus“. Näitus jääb avatuks kuni 02.01.2014
K 04.12	10.00	Doonoripäev
K 04.12	17.30	Mälumäng
K 04.12	19.00	Kino „Kertu“. Pilet 2 €
L 07.12	09.00	Käsitöömeistrite jõululaat
L 07.12	10.00	Jõulukuuskede kaunistamise konkurss
07.–15.12		I korruse fuajees näitus „JÕULUPUU 2013“
P 08.12	17.00	II advendikontsert: Jõulud ja orel. Esinevad TÜVKA tudengid ja õppejõud
N 12.12	09.30, 12.00, 14.30	Pärimusaasta vanaaja jõulumaa ja etendus. Pilet 3 €
N 12.12	18.00	August Kitzbergi nimelise Gümnaasiumi õpilaste jõulukontsert
R 13.12	09.30, 12.00, 14.30	Pärimusaasta vanaaja jõulumaa ja etendus. Pilet 3 €
R 13.12	17.00	Hõbeniidi klubi õhtu
L 14.12	11.00	Pärimusaasta vanaaja jõulumaa ja etendus. Pilet 3 €
P 15.12	17.00	III advendikontsert Karksi-Nuia Muusikakooli õpilastelt
E 16.12	12.00	Altai palsami, Živitsa õli ja Ortoflexi palsami esitlus
K 18.12	18.00	Karksi-Nuia Muusikakooli õpilaste jõulukontsert
N 19.12	18.00	August Kitzbergi nimelise Gümnaasiumi VII–XII klasside jõulupidu
L 21.12	20.00	Jõulupidu: Karl Madis ja ansambel Karavan, üllatused, loterii, suupiste-laud. Pilet eelmüügist 12 €, samal õhtul 15 €
R 27.12	17.00	Kino: Koguperefilm „Teekond jõulutäheni“. Pilet 2 €
T 31.12	22.00	Tantsuga uude aastasse. Ansambel C-Duur ja DJ Lauri. Pilet 6 €

KARKSI-NUIA NOORTEKESKUS

N 12.12	16.00	Turniiribridži tutvustus
K 18.12		„Ütenkuun edesi.“ Toomapäeva tähistamine koostöös pensionäride ühendusega
E 23.12	13.00	Meisterdamine ja lauamängude turniirid
R 27.12	13.00	Laulumängud, seltskonnamängud, nuputamismängud

KARKSI KÜLAMAJA

02.–06.12		Käsitöö näitus-müük avatud E, T, K, R kell 10.00–15.00, N kell 10.00–19.00
L 21.12	12.00	Jõuluoootuse päev lastele. Osalustasu 2 €
L 28.12	19.00	Aastalõupidu. Tantsuks mängib See Mees. Pääse eelmüügist 5 €, samal õhtul 7 €

LILLI KÜLAMAJA

P 15.12	12.00	Jõulumemme töökamber: klaasiküllivitraaž, jõuluseade, jõulutoidud. Juhendab Juta Räägel. Osalustasu 2 €
L 21.12	12.00	Küla jõulupidu
L 28.12	20.30	Aastalõupidu ansambliga „Suveniir“. Pääse eelmüügist 5 €, samal õhtul 6 €

TUHALAANE KÜLAMAJA

N 05.12	12.00	Karksi Vallavolikogu liige ja Tuhalaane külanem Enn Sarv ootab mõttekaaslasi-valijaid tänuüritusele, et koos võtta aasta kokku ja pidada plaane edaspidiseks. Kaasa hea tuju ja palju mõtteid
P 15.12	12.00	Perele jõulupidu
16.–18.12		Jõulumaa Paistu lasteaia lastele
R 27.12	12.00	Aasta ärasaatmine ühises kohvilauas

SUDISTE KÜLAMAJA

L 28.12	19.00	Aastavahetuse pidu „Kantristiilis“. Muusika Arvu Meltsaselt ja esinejad Sudijad. Piletid eelmüügist külatoast 5 €. Suupiste ise kaasa!
---------	-------	--

MURRI HÄÄRBER

P 22.12	15.00	Tule kogu perega aastalõpupeole. Võta kaasa 4 € üllatus
---------	-------	---

KARKSI-NUIA LASTEAD

E 02.12	10.00	Advendihommik „Jäljed lumel“
E 16.12	11.00	Jõulukontsert
E 16.12	16.00	Kiisude jõuluõhtu
E 16.12	17.00	Mõmmide jõuluõhtu
T 17.12	16.00	Piilude jõuluõhtu
T 17.12	17.00	Oravate jõuluõhtu
K 18.12	16.00	Tibude ja Jänkude jõuluõhtu

KARKSI-NUIA RAAMATUKOGU

Näitused		
02.–30.12		Stiilsed mustrid, pehmed kudumid
02.–30.12		Haldjad teevad unistused tõeks

Foto: Margus Mõisavald



Uue välimuse saanud Karksi Külamaja.

Meenutame ja alustame uuesti

Karksi-Nuia on aegade jooksul olnud koht, kus mõttemängud (male, kabe, mälumäng, sportlik bridž) on olnud au sees. Omal ajal peeti neil aladel palju võistlusi ja osavõtjaid oli rohkesti. Aeg ja miski muu on teinud aga oma töö, nii on väga oluliselt nende alade harrastajate kui ka võistluste arv vähenenud.

Kui maletajad ja mälumängijad hoiavad oma spordialal veel hinge sees, siis täiesti on kohalikust spordielust kadunud omal ajal väga populaarne ja osavõturohke spordiala – sportlik bridž.

Kaheksakümnendatel aastatel oli kohalikel meistrivõistlustel võistlustules kuus neljaliikmelist võistkonda, regulaarselt ja mitme võistkonnaga võeti osa nii vabariiklikest kui maakonnas korraldatud võistlustest. Lisaks sellele oli hulk mängijaid, kes piirdusid bridži lihtsama mänguviisiga, niinimetatud perekonnabridžiga.

Kuna bridž on mõtetegevust ja taiplikust arendav mäng, tekkis mõte populaarseerida ja õpetada seda mängu noortele. Seda meelt oli ka kohaliku noortekeskus-

se juhataja ja tema nõusolekul saaks seda teha kohalikus noortekeskuses. On kokku lepitud esimeseks kokkutulekuks 12. detsembril kell 16.00. Vastav teade saab olema ka noortekeskuses.

Oodatud ei ole mitte ainult noored, vaid kõik, kellel on huvi, vanusepiirangut ei ole. Õpetama on lubanud tulla aktiivsed Viljandi bridžiklubi võistlejad, kohalikud mehed Lembit Kaljura ja Guido Karm ning vajadusel ka allakirjutanu.

Eugen Jents

Karksilased jätsid XV „Pörsaturniiri“ võidu koju

Jalgpalliklubi Karksi korraldatud 15. „Pörsaturniiri“ võitsid võõrustajad ning lisaks medalitele, diplomitele ja karikale autasustati neid ka suitsupörsaga.

Pörsaturniir sai alguse juba palju aastaid tagasi nõukogude ajal, kui Viiratsis oli seavabrik (ja on ka praegu), kelle eestvedamisel mängitud jalgpalliturniiril oli peaaühinnaks suitsupörsas. See turniir jäi siis kahjuks mõneks ajaks soiku, kuni JK Karksi selle viisteist aastat tagasi taas elustas. Peaaühinnaks on ka nüüd suitsupörsas.

Seekordsel August Kitzbergi nimelise Gümnaasiumi staadionil mängitud turniiril lõi kaasa 9 meeskonda. Reglamenti järgi saavad osaleda meeskonnad, kes mängivad kolmandas või madalamates liigades. Võistkonnas ei või olla tegev mängijaid teisest või kõrgematest liigadest. Mängivad amatöörid, proffe osalema ei lubata. Tahame, et turniiri tase oleks ühtlane ja mängud tasavägsed. Kui vahel on olnud, et mõnes meeskonnas on ka kõrgemal tasemel mängiv mees, siis ei ole me tal osaleda lubanud. Maksimaalselt kümme meeskonda on turniiril optimaalne arv, sest see võimaldab mängida paraja tempoga ja finaali on enne pimedat.

Võistkonnad jagati kahte alagruppi ja korraga oli väljakul 5+1 mängijat.



Võidukas JK Karksi meeskond koos peakorraldaja Enn Sarvega.

Turniiri finaalis võitis JK Karksi 4:1 FC Baltecot ja 3.–4. koha mängus oli Võru Rantipol 3:1 parem SK Tääksist. Finaali oli suhteliselt ühepoolne ja tundus, et võõrustajatel oli viimaseks kohtumiseks jõudu rohkem. Turniiri parim mängija oli Andrei Ott (JK Karksi), parim väravavaht oli Ats Kask (FC Balteco), suurim

väravakütt oli Karl Hansson (Tõrva II).

Tänud toetajatele: Karksi Vallavalitsusele, EMÜ Polli Aiandusuuringute Keskusele, August Kitzbergi nimelisele Gümnaasiumile ning kohtunik Veiko Lintsile. Kohtume järgmisel aastal!

Enn Sarv
JK Karksi president

Laste töövõime ning tervisenäitajad on languses

Karksi-Nuia Spordikoolil on hea koostöö spordiarstidega ning sellelgi korral olid Spordimeditsiini SA arstid Tallinnast spordikooli laste tervist kontrollimas ja koormustesti tegemas. Spordiga süstemaatiliselt tegelevate 9–19aastaste laste tervisekontrolli maksab kinni haigekassa. Lapsed maksid ise visiiditasu. Kurb on see, et laste tervisenäitajad langevad. Selge on seegi, et kahest kehalise kasvatus tunnist nädalas jääb tänapäeva lastel väheseks. Lapsed istuvad arvutis. Tihti teekond kooli ja tagasi kulgeb auto tagaistmel. Kelgumäed on tühjad ning eelistatakse tubaseid tegevusi. Unustatakse ära, et tervise alusmüür luuakse

lapseas. Tihti kuulen ja loen arutelu- sid, et miks tänapäeva noored on püsimatud ja kärsitud. Kasutusele on võetud sõna hüperaktiivne laps. Küll see aktiivsus enamikel juhtudel kaoks, kui lapsed jälle rohkem jookseksid, roniksid ning kannaksid omad mängud arvatist õue. Spordiarstid avastavad paljudel lastel põia- ja rühivigasid. Vanemaks saades võivad need põhjustada seljavalusid ning teisigi tervisehädasid.

Pöidade hädad algavad tavaliselt nõrkadest lihastest ja sidemetest. Rühivead saavad tihti alguse vale kõrgusega töövõi arvutilauast. Kui töölaud on kõrge ja üks õlg on pidevalt sundasendis, siis

lõpuks jääbki üks õlg teisest kõrgemale. Jälgida tuleks ka teleka vaatamist, sest kõvera selgroo võid ka päevast päeva ühel ja samal küljel telekat vaadates saada. Mitmel lapsel tuli koormustest katkestada, sest tema töövõime ongi väike. Koormustalumist on võimalik parandada tervisespordi ja treeningutega. Hea tervis ja töövõime vajab pidevat hoolt. Täna spordikooli nimel Jüri Kivistikku, kes oma kulu ja kirjadega töö kohale ja viis Tallinna tagasi uurin- guteks vajamineva meditsiinitehnika.

Leo Liiber

Luuka puhkemaja Karksi-Nuias pakub majutusteenust

Luuka puhkemaja asub Mulgimaa südames Karksi-Nuias aadressil Kooli tn 1a, Hal- liste ürgoru rel- jeefsel maastikul, piirnedes vahetult Karksi maastiku- kaitsealaga. Puh- kemaja on hea logistilise asuko- haga, paiknedes kesklinnast 700 meetri kaugusel.



Luuka puhkemaja koosneb kahest eraldi osast. I osa mahutab korraga 14 külalist ja hoone II osa 28 külalist. Puhkemajas on kokku 42 voodikohta. Talvisel perioodil pakume ööbimisvõimalust 26 külalisele. Puhkemajas on hubane saal, kus on võimalus

tähistada erinevaid tähtpäevi ja üritusi kuni 25 inimesele.

Täpsem ülevaade Luuka puhkema- ja võimalustest www.luuka.ee.

Dmitri Orav

Luuka puhkemaja peremees



Üks päev kui pärl
ta teiste seas,
kord aastas särab igas eas.

Õnnitleme sünnipäeva puhul

1. detsember	Maimu-Jutta Juhanson	Polli	96
1. detsember	Jüri Napp	Pärsi	70
5. detsember	Vello Mahoni	Karksi-Nuia	65
6. detsember	Elmar Elming	Karksi-Nuia	86
8. detsember	Zoja Luukas	Karksi	65
12. detsember	Aksel Arro	Univere	94
13. detsember	Ellen Huum	Karksi-Nuia	86
15. detsember	Kalju Torim	Karksi-Nuia	86
19. detsember	Salme Erg	Pärsi	103
21. detsember	Jutta Lill	Morna	87
26. detsember	Lea-Aili Maanurm	Karksi	75
28. detsember	Jaan Aasa	Karksi-Nuia	89
28. detsember	Kalevi Tapio Teinilä	Karksi-Nuia	65
30. detsember	Luule Suurpuu	Morna	65

Õnnitleme väikesi vallakodanikke ja nende vanemaid

10. oktoobril sündis Regina Leli ja Janar Ruusi perre poeg Kevin
23. oktoobril sündis Ketter Saksa ja Kim Lillosoni perre poeg Karl-Sebastian
30. oktoobril sündis Öile Tselištevi ja Mati Variku perre poeg Ken-Marten
28. oktoobril sündis Gerli Rehema ja Marko Põdra perre tütar Getter-Ly

EELK Peetri koguduse teated

Vabandame Karksi Peetri kiriku koori esinemise ärajäämise pärast 10. novembril Viljandi Represseeritute klubis, kuna hiljem muudeti ürituse aeg ruumi- de puudumise tõttu 17. novembrile.

1. detsembril kell 14.00 Advendiaja 1. pühapäev. Kirikuaasta algus. Jumalateenistus armulauaga. Järgnevad kohvilaud ja vestlusring.
15. detsembril kell 14.00 Advendiaja 3. pühapäev. Jumalateenistus armulauaga. Esineb koguduse segakoor Vello Ainsalu juhatusel. Järgnevad kohvilaud ja vestlusring.
24. detsembril kell 14.00 Jõululauapäeva sõnajumalateenistus. Esineb koguduse segakoor Vello Ainsalu juhatusel.
25. detsembril kell 14.00 Jõulupüha jumalateenistus armulauaga.
31. detsembril kell 14.00 Vana-aasta-õhtu jumalateenistus armulauaga.

Palume võtta ühendust õpetajaga (ristimine, leer, laulatus, matus, piht) tel 521 2518 või e-posti teel allan.praats@eelk.ee.

EAÕK Karksi-Nuia kirikus

24. detsembril kell 16.00 Kristuse Sündimise püha õhtuteenistus.

Pensionärid on oodatud
JUTUTUPPA
teisipäeval, 3. detsembril kell 11.00 noortekeskusesse Tartu mnt 22.

Alates 17. detsembrist 2013 on avatud Karksi-Nuias, Rahumäe 2a I korrusel
ILLIKA JUUKSURI-SALONG.
Tööd eelregistreerimisel, telefonil 524 9885.
TERE TULEMAST!
Illika Orav

Töötav meesterahvas üürib 1-toalise korteri Nuias. Info tel 5678 9913.

Masintikandid riidele, kodutekstiilile – nimelised t-särgid lastele, ilutikandid riidele, rätikule. Egni Stúdio asub Karksi-Nuia kesklinnas, Rahumäe 2a kolmandal korrusel. Tel 5656 8940.

Plekkdetailide valmistamine ja paigaldus. Info tel 5341 3362.

Katuste ja vihmaveesüsteemide ehitus. Laadurekskavaatori teenus. Info tel 5341 3362.

Laadurekskavaator: kaeve-, laadimis- ja lumekoristustööd 25 €/tund + km. Lähtekoht: Karksi-Nuia (Äriküla). Info tel 522 6090. Tarmo Sossi.

Nahkru talu müüb toidukartulit „Laura“ ja „Fontane“ 0,20 €/kg. Info tel 516 5187.

Müüa Kivi tn garaažiboks. Info tel 5331 6114.

**Metsakeskus.ee**

Ostame kasvavat metsa, põllumaad ja metsakinnistuid hinnaga kuni 10 000 eurot/ha.
Kinnistud võivad olla tehtud raietega või asetseda piiranguvööndis.
Tel: 56 111 900

**Tartu mets**

ostab metsakinnistuid

Teeme teile parima pakkumise!

tel 5557 7007
www.tartumets.ee

Mälestame jäädavalt lahkunuid ja avaldame kaastunnet omastele

JUHAN KURG
04.07.1940–06.11.2013
Karksi-Nuia

ARNE ERELINE
29.08.1932–09.11.2013
Äriküla